

Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1993

Rare and scarce birds in The Netherlands in 1993

WIM M. WIEGANT, GERARD H. STEINHAUS & CDNA

Voor U ligt het achttiende jaarverslag van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). Een Engelstalige versie van dit verslag verscheen in *Dutch Birding* (Volume 17: 89-101). Dit verslag bevat gevallen uit 1993 en laat ingestuurde en herziene gevallen uit eerdere jaren (1956-92), die door de CDNA beoordeeld zijn. Verscheidene gevallen uit 1992 en eerdere jaren zijn om diverse redenen nog in behandeling. Een compleet overzicht van alle gevallen van zeldzame soorten uit de jaren 1800-1980 zal te zijner tijd worden gepubliceerd.

Op 1 januari 1994 was de CDNA als volgt samengesteld: E. J. van IJendoorn (voorzitter), J. Scharringa (secretaris), W. M. Wiegant (archivaris), J. van der Laan, K. A. Mauer, C. S. Roselaar, J. H. Schekkerman en G. H. Steinhaus. Het ex-lid C. R. Reijnders stemde bij sommige van de gevallen in dit verslag.

Waarnemingen kunnen worden ingestuurd naar de CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid (bij voorkeur ingevuld op waarnemingsformulieren die gratis bij de CDNA verkregen kunnen worden). Meer informatie over de werkwijze van de CDNA is te vinden in Van IJendoorn & de Heer (1985) en Moerbeek *et al.* (1987), waarin een lijst van te beoordelen soorten is opgenomen.

De CDNA heeft besloten om waarnemingen van de Stormmeeuw *Larus canus* van de ondersoort *heinei* en van de Taigaboomkruiper *Certhia familiaris*, zowel van de ondersoort *familiaris* als van *macrodactyla*, per 1 januari 1995 niet langer te beoordelen.

In 1993 werden in Nederland twee soorten voor het eerst vastgesteld: Jufferkraan *Anthropoides virgo* en Isabelklauwier *Lanius isabellinus*. De meest opvallende overige dwaalgasten waren de vierde Vale Gier *Gyps fulvus*, de tweede Dwergarend *Hieraetus pennatus*, de derde Bairds Strandloper *Calidris bairdii*, de vierde Ross' Meeuw *Rhodostethia rosea*, de derde Citroenkwikstaart *Motacilla citreola*, de vierde Bonte Tapuit *Oenanthe pleschanka*, de vierde en vijfde Kleine Zwartkop *Sylvia melanocephala* en de tweede Maskergors *Emberiza spodocephala*. Een nieuwe ondersoort van de Taigaboomkruiper, *Certhia familiaris macrodactyla*, bleek in klein aantal in Limburg te broeden en de eerste Baleari-

sche Roodkopklauwier *Lanius senator badius* werd herkend.

Onder de afgewezen gevallen zijn gevallen die met foto's gedocumenteerd zijn, zoals die van Grijze Wouw *Elanus caeruleus* in 1992, Herdersplevier *Charadrius pecuarius* in 1990, Langstaartroodvink *Uragus sibiricus* in 1991 en 1993 en Lachmeeuw *Larus atricilla* in 1993.

Bij de lijst van aanvaarde gevallen kan de volgende toelichting worden gegeven.

(a) Van ieder geval zijn de volgende gegevens opgenomen, (1) datum of periode; (2) plaats, bij voorkeur een gemeente of andere bekende topografische aanduiding; (3) provincie (zie afkortingen) (4) aantal exemplaren indien meer dan één, alsmede geslacht en leeftijd indien bekend; (5) een gevangen en geringde vogel is aangeduid met "ringvangst", een gevangen vogel met "vangst", een dood gevonden vogel met "vondst", een zingende vogel met "z", een gefotografeerde vogel met "f", en een vogel waarvan het geluid is opgenomen met "g"; (6) namen van waarnemers: eerst de naam van de ontdekker(s) of inzender(s), daarna de namen van ten hoogste drie inzenders; indien een of meerdere foto's zijn gepubliceerd is één verwijzing opgenomen; indien een artikel is gepubliceerd over de waarneming is daarvoor een verwijzing opgenomen. Van gevallen die ontleend zijn aan de literatuur is alleen de bron vermeld.

(b) Voor de wetenschappelijke naamgeving is in beginsel Voous (*Limosa* 53: 91-104) aangehouden, met uitzondering van de volgende soorten in het huidige verslag: Vale Pijlstormvogel *Puffinus yelkouan mauretanicus* (voorheen *Puffinus puffinus mauretanicus*) en Kleine Goudplevier *Pluvialis fulva* (voorheen *Pluvialis dominica fulva*).

(c) Getallen achter de soortnaam geven het aantal exemplaren aan van de aanvaarde gevallen uit de jaren 1800-1968, 1969-92 en 1993 (voor een nadere toelichting zie *Limosa* 52: 217-219). Hierbij is voor het eerst rekening gehouden met de binnenkort te publiceren herziening van de Nederlandse Avifaunistische Lijst.

De volgende afkortingen zijn gebruikt

Vrs	Vogelringstation <i>ringing station</i>
ad	adult <i>adult</i>
f	gefotografeerd <i>photographed</i>
g	geluid opgenomen <i>sound-recorded</i>
juv	jeugdkleed <i>juvenile</i>
max	maximum van <i>maximum of</i>
onv	onvolwassen <i>immature</i>
z	zingend <i>singing</i>

D	Drenthe
Fl	Flevoland
Fr	Friesland
Gld	Gelderland
Gr	Groningen
L	Limburg
NB	Noord-Brabant
NH	Noord-Holland
O	Overijssel
U	Utrecht
ZH	Zuid-Holland
Zld	Zeeland

Systematische lijst van aanvaarde waarnemingen

Vale Pijlstormvogel *Puffinus yelkouan* (2,31,4)

11.7 Camperduin NH (S. Lagerveld). 25.7 Camperduin NH (E. Ernens, D. J. Moerbeek, S. Lagerveld). 26.7 Camperduin NH (M. P. Olthoff, S. de Bruin, E. Sangster). 30.7 Camperduin NH (S. Lagerveld, N. F. van der Ham) Camperduin NH. 11.9 Westkapelle Zld (P. J. van Tuil, T. Koppejan).

De gevallen te Camperduin op 25 en 26.7 hadden volgens de waarnemers betrekking op één exemplaar. Er zijn nu 37 gevallen daterend van juli (7), augustus (12), september (13) en oktober (5). Meer dan tweederde daarvan is van na 1987.

Aalscholver *Phalacrocorax carbo carbo* (1,7,0)

Het eerder aanvaarde geval uit 1992 is alsnog afgewezen op basis van het feit dat Aalscholvers van de ondersoort *sinensis* ook broeden in de kolonie waar de gekleurde vogel was geringd (Graham Ekin *in litt.*). Voor informatie over het voorkomen van deze ondersoort in Nederland zij verwezen naar Van den Berg 1988.

Koereiger *Bubulcus ibis* (3,69,5)

11-21.5 Oostvaardersplassen Fl (S. Puyman, A. Hendrix). 27.8-2.10 Workum Fr f (M. Versluys, S. Bernardus *et al.*). 29.8 Baambrugge ZH (J. J. F. J. Jansen). 19.9-10.10 Rhenen U twee, na 29.9 één, f (F. Bos, A. Vink *et al.*).

1992 4-6.9 Noordbroek Gr, f (A. de Bruin, E. Koops, L. Boon). 5.11 Horssen Gld (A. J. H. Scheeuwe).

1990 25.10-3.11 Lisse ZH (J. van der Linden).

Het is de vraag of de vogels van Rhenen werkelijk wild waren; mogelijk ontsnapt zij uit de nabijgelegen diertuin. Het geval van 1990 was eerder gepubliceerd voor 25-28.10 (de By *et al.* 1992). De gevallen uit 1992 zorgen ervoor dat dit jaar nu het recordjaar is met negen gevallen.

Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus* (103,20,2)

6-15.6 Laaxum Fr (C. Reijnders). 3-6.10 Wolphaartsdijk Zld f (J. M. Walhout, E. Sanders, H. Gebuis; van Dongen *et al.* 1993).

Ross' Gans *Anser rossii* (0,3,0)

1991 25.1 Workum Fr tot in februari en 15.2-16.3 1992 f (M. Weston).

Dit geval betreft een uitbreiding van een eerder voor 25-27.1 gepubliceerd geval (de By *et al.* 1993). Deze soort zou, samen met de Bronskopeend, een goede kans

hebben op uitverkiezing tot "saaiste dwaalgast", mocht zo een onderscheiding er zijn. Toch is wilde origine van deze soort mogelijk (*cf.* van den Berg & Cottaar 1986, Scott 1995).

Rotgans *Branta bernicla nigricans* (0,48,4)

30.1 Philipsdam Zld (H. P. Braam, H. Westerlaken); 30.1 Serooskerke Zld (H. P. Braam, H. Westerlaken); 23.2-1.3 Middelburg Zld (J. M. Walhout *et al.*). 6.4 Terschelling Fr (T. Bakker, A. Ouwkerk). 20.11-25.3 1994 Texel NH (A. Wassink).

Na de eerste waarneming in 1974 is deze ondersoort vanaf 1980 jaarlijks vastgesteld, altijd in groepen van de ondersoort *B. b. bernicla*. Er is aangenomen dat de vogel van Texel dezelfde was als die al werd gezien in 1991 en 1992.

Amerikaanse Smient *Anas americana* (1,17,1)

30.10 Voorst Gld ad ♂ (H. van Oosten, J. Voerknecht).

Sinds 1985 wordt deze soort jaarlijks vastgesteld, met uitzondering van 1990. Alle gevallen betreffen ♂ ♂.

Ringsnaveleend *Aythya collaris* (3,10,1)

13-19.11 Oostvaardersdijk Fl ♂ f (R. E. van der Vliet, E. B. Ebels; van Dongen *et al.* 1994).

Dit is het veertiende geval. Er zijn nu gevallen in alle maanden tussen november en mei. Net als bij de vorige soort moet het eerste ♀ nog worden vastgesteld.

Ringsnaveleend *Aythya collaris* × Kuifeend *Aythya fuligula* (0,0,2)

5-6.2 Abcoude NH ad ♂ f (K. J. Eigenhuis, E. B. Ebels, R. Offereins). 20.3-4.4 Vlaardingen ZH f (H. Prinsen, J. J. F. J. Jansen, H. Westerlaken; van Dongen *et al.* 1993).

Dit is de eerste keer dat een dergelijke hybride in Nederland is vastgesteld. Het is niet duidelijk of beide gevallen op dezelfde vogel betrekking hebben.

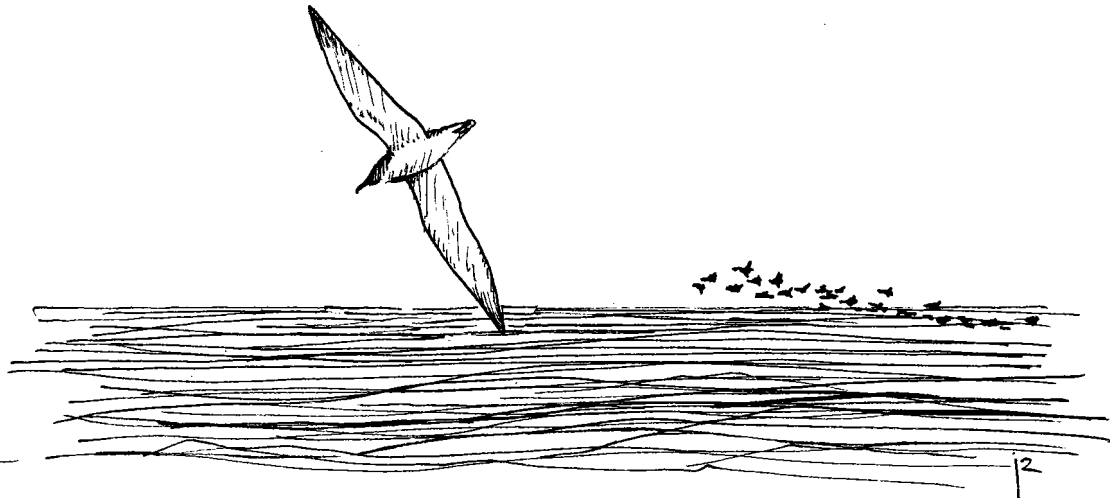
Koningseider *Somateria spectabilis* (0,4,1)

24.3 tot ten minste 20.5 en 19.11-20.6 1994, De Cocksdorp Texel NH ad ♀ f (A. Wassink, E. B. Ebels).

Men zou verwachten dat wijfjes niet vaak worden opgemerkt, maar er zijn sinds 1980 twee mannetjes en drie wijfjes aanvaard.

Vale Gier *Gyps fulvus* (2,1,1)

28.4-3.5 NH Durgerdam zevende jaar ♂ f (F. Padmos, A. Veen *et al.*, Padmos *et al.* 1995).

Deze vierde waarneming voor Nederland betrof een vogel met een merkwaardige geschiedenis. De vogel was als verzwakt juveniel gevonden in NO-Italië en werd, nadat hij vier jaar was verzorgd, geringd en voorzien van een radiozender vrijgelaten. In Italië werd de vogel voor het laatst op 21.2.1992 waargenomen (Fulvio Genero *in litt.*). De CDNA is van mening dat dit geval aantoont dat deze soort in NW-Europa als dwaalgast verwacht kan worden. Het geval geeft een nieuwe dimensie aan de discussie wat "wilde herkomst" nu eigenlijk betekent.

Slangenarend *Circus gallicus* (2,4,1)

2.8 Terschelling Fr f (A. Ouwerkerk, van Dongen *et al.* 1993)

Hoewel deze fraai gefotografeerde vogel de indruk maakt te zullen gaan landen, kon hij de volgende dag niet worden teruggevonden. Er zijn nu zeven gevallen (1907, 1959, 1979, 1981, 1989, 1990, en 1993), waarvan vijf in de maanden juni t/m augustus.

Steenarend *Aquila chrysaetos* (5,5,1)

29.9 Westkapelle Zld onv (R. Sponselee, E. Sanders).

Aquila-arenden lijken soortenjagers uit de weg te gaan. Net als bij het geval in 1992 werd deze vogel door slechts weinig waarnemers gezien. Er zijn in deze eeuw nu twaalf gevallen, waarvan vier na 1980.

Dwergarend *Hieraetus pennatus* (0,1,1)

24.4 Knardijk Fl lichte vorm f (H. Prinsen, M. Sneathlage; Dees *et al.* 1993).

In tegenstelling tot het eerste geval in 1992 betrof het nu een exemplaar van de lichte vorm, dat ongeveer een kwartier boven de hoofden van de waarnemers cirkelde (Dees *et al.* 1993).

Jufferkraan *Anthropoides virgo* (0,0,1)

30.4 Rottumeroog Gr ad, f (K. van Dijken, W. Steenge).

Voor de tweede keer verschijnt deze soort als "nieuwe soort voor de Nederlandse Lijst". Het eerste geval betrof twee exemplaren in 1989, gevolgd door waarnemingen van één exemplaar in dezelfde streek in 1991 en 1992 (Berlijn 1992). Van deze gevallen werd aangetoond dat het uit gevangenschap ontsnapte vogels betrof (de By *et al.* 1991). De CDNA is van mening dat er geen reden is om aan te nemen dat de vogel van Rottumeroog duidelijk betrekking heeft op een ontsnapt exemplaar. Twee andere gevallen uit 1993 zijn nog in beoordeling.

Kleine Trap *Otis tetrax* (31,5,1)

5-14.12 Grijpskerke Zld ♀ of eerste-winter ♂ f (J. Goedbloed; Sanders & Koppejan 1994).

Waarschijnlijk was deze vogel in november al aanwezig. Er zijn 37 gevallen van na 1900, waaronder zes veldwaarnemingen, alle na 1980: 1983, 1986, 1987 (twee), 1988 en 1993.

Vorkstaartplevier/Steppenorkstaartplevier *Glareola pratincola/nordmanni* (0,1,2)

1992 7.6 Philipsdam Zld twee (J. J. Blankert, C. Quispel).

De CDNA kon het niet eens zijn met de determinatie als Steppenorkstaartplevier, hoewel dat statistisch gerechtvaardigd zou zijn: van de 33 vorkstaartplevieren die deze eeuw zijn vastgesteld zijn er zeven geaccepteerd als Vorkstaartplevier *G. pratincola*, 21 als Steppenorkstaartplevier *G. nordmanni* en de overige vijf als Steppenorkstaartplevier of Vorkstaartplevier *Glareola* sp.

Woestijnplevier *Charadrius leschenaultii* (0,2,1)

10.8 Schiermonnikoog Fr (H.-G. Folz).

De CDNA merkt op dat de kwaliteit van de beschrijving buitengewoon was. Het heeft geleid tot de eerste aanvaarding van een geval van deze soort dat niet fotografisch gedocumenteerd was. Het is opmerkelijk hoeveel zeldzame vogels worden gevonden door buitenlandse, meestal Duitse, vogelaars. Kennelijk mijden de Nederlandse vogelaars de Waddeneilanden in het toeristenseizoen, maar de (zeldzame) vogels niet! Alle waargenomen, levende Woestijnplevieren - het eerste geval betrof een vondst in juli 1977 - werden vastgesteld in augustus: in 1984, 1985 en 1993.

Steppenkievit *Chettusia gregaria* (2,24,1)

9.8 Nijkerk Gld (W. G. G. Smeets, I. A. J. Smeets-Boelen).

1991 8-18.12 Olst O (K. Scholten, S. Luinenburg, E. Nieuwstraten).

Het geval uit 1991 betrof het eerste decembergeval. Er zijn gevallen uit april (5), mei (3), juni (2), juli (4), augustus (4), september (3), oktober (2), november (2) en december (1).

Bairds Strandloper *Calidris bairdii* (0,2,1)

31.7-1.8 Julianadorp NH ad f (D. J. Moerbeek *et al.*; Moerbeek 1994).

Het nazoeken van ondergelopen bollenvelden leverde dit derde geval voor Nederland op. De eerste twee ge-

vallen betroffen beide juvenielen, op 21-28.9 1980 en 23-28.8 1981.

Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos* (2,50,8)

18-22.5 Tholen Zld f (M. Berlijn; van Dongen *et al.* 1993). 23.5 Valkenburg ZH (N. C. Hoogendoorn). 21-22.5 Lauwersmeer Gr twee (R. E. Brouwer, H. Groot). 25.8 Lauwersmeer Gr (E. Klunder, H.-J. Wight, K. Scholten). 28-30.8 Julianadorp NH twee f (C. R. Reijnders, D. J. Moerbeek). 4.9 Julianadorp NH (K. Kraayeveld, J. J. F. J. Jansen *et al.*).

Pas sinds 1989 wordt de meest algemene van de veronderstelde transatlantische dwaalgasten in groepjes gezien. Er zijn nu 60 gevallen, waaronder groepjes van twee in september 1989 en in mei en september 1993. Een groepje van drie werd waargenomen in september 1992.

Breedbekstrandloper *Limicola falcinellus* (23,70,2)

20.5 Oosterend Terschelling Fr (L. Steijn, E. Nieuwstraten, M. Zekhuis). 28-30.8, Julianadorp NH f (D. J. Moerbeek *et al.*).

De ondergelopen bollenvelden van Julianadorp leveren niet minder dan vijf zeldzame strandlopers op binnen zes weken: drie Gestreepte, één Bairds en één Breedbekstrandloper. Dit toont nog maar eens aan dat het niet de aantallen strandlopers zijn die belangrijk zijn bij het vinden van een zeldzame soort, maar de mogelijkheid om ze van nabij te bestuderen.

Blonde Ruiter *Tryngites subruficollis* (3,4,1)

12-17.6 Lauwersmeer Fr ad zomer, f (P. Knolle, B. Bal-

ten, B. de Bruin *et al.*, Knolle & Balten 1993).

Dit is het tweede voorjaarsgeval voor deze soort. Er zijn nu gevallen uit mei (1), juni (1), augustus (2), september (2), oktober (1) en november (1).

Russische Stormmeeuw *Larus canus heinei* (0,12,0)

1991 12.2 Onbekende plaats NH ad ♂, vondst. 12.2 Nuenen NB ad ♂, ring afgelezen. 16.2 Maasvlakte ZH ad ♀ vondst. Scheveningen februari ad ♀ vondst.

1990 27.1 Maasvlakte ZH ad ♂ vondst. 9.2 Maasvlakte ZH ad ♂ vondst. Scheveningen ZH februari ad vondst. Maasvlakte ZH 11.5 ad ♂ vondst.

Deze gevallen werden gepubliceerd in een artikel over acht vondsten en één waarneming van deze ondersoort in Nederland (Kompanje & Post 1993). Kennelijk is deze ondersoort veel minder zeldzaam dan altijd werd aangenomen. Deze overweging, gevoegd bij het feit dat de ondersoort in het veld niet te determineren is, heeft de CDNA er toe gebracht om gevallen van deze ondersoort vanaf 1.1.1995 niet meer te beoordelen.

Kleine Burgemeester *Larus glaucoides* (16,47,4)

6-10.2 Vlissingen Zld en 24.2 Nieuwdorp Zld ad winter f (R. Sponselee, E. van Boheemen *et al.*; van Dongen *et al.* 1993). 7.2-4.3 Vlissingen Zld eerste-winter, waarschijnlijk ♂ f (J. M. Walhout, R. Sponselee, P. van Tuil *et al.*). 16.2 Wervershoof NH tweede-winter vondst f (B. Winters). 16-22.2 Velsen NH eerste-winter f (J. van 't Hof, K. J. Eigenhuis, D.J. Moerbeek).

Adulte vogels zijn zeldzaam: het geval in Vlissingen was de tweede sinds 1980. Het aantal van vier waarne-

Blonde Ruiter (Hans Gebuis) *Buff-breasted Sandpiper* *Tringites subruficollis*

mingen is gelijk aan dat van de jaren 1981, 1984, en 1992.

Ross' Meeuw *Rhodostethia rosea* (1,2,1)

16.12 Egmond aan Zee NH ad (W. A. & R. A. van Splunder).

Dit vierde geval voor Nederland betrof een vogel die alleen langsvliegend werd gezien, in een groep Dwergmeeuwen *Larus minutus*.

Lachstern *Gelochelidon nilotica*

1992 1-2.8 Lisse ZH twee (T. J. C. Luyendijk).

Dit geval werd eerder gepubliceerd als betrekking hebbend op slechts één vogel. Gevallen van deze soort worden niet meer door de CDNA beoordeeld.

Dougalls Stern *Sterna dougallii* (0,16,1)

25-28.6 Camperduin NH ad zomer (K. J. Eigenhuis, M. Berlijn).

Witwangstern *Chlidonias hybridus* (196,102,4)

19.5 Strabrechtse Heide NB ad zomer (F. Bos, J. J. Bakhuizen, R. de Beer). Soerendonk, 22-24.5 (H. Vrolijk, M. Berlijn). 29.5 Woerden ZH ad zomer (J. J. F. J. Jansen). 5.6 Eemshaven Gr ad zomer (M. Jonker, A. Pot).

1992 5-6.5 Huizen NH twee, ad zomer en tweede zomer (R. F. J. van Beusekom). 31.5 Vriezenveen O ad zomer (T. Kruisink, R. Brunink *et al.*).

Na de 18 gevallen in 1992 is het jaartotaal van slechts drie gevallen beneden het gemiddelde van ongeveer vijf per jaar sinds 1980.

Zwarte Zeekoet *Cephus grylle* (?,?,2)

26.9 Camperduin NH ad winter (N. F. van der Ham, S. Lagerveld). 11.11 Camperduin NH eerste-winter (S. Lagerveld, N. F. van der Ham).

Van de jaren na 1980 zijn er vier jaren met nul gevallen, vier jaren met één, en telkens twee jaren met 2, 3 en 4 gevallen.

Alpengierzwaluw *Apus melba* (2,17,1)

17.9 Westkapelle Zld jv f (F. Arts, C. Berrevoets *et al.*; Meininger 1993).

Deze vogel kon worden herkend als juveniel aan de hand van de lichte randen aan de dekveren, welke juist op de foto's zichtbaar waren. Het enige andere geval dat op leeftijd gebracht kon worden betrof een vondst van een eerstejaars vogel in september 1974 (Stel 1975).

Roodstuitzwaluw *Hirundo daurica* (1,21,1)

1.5 Rottumeroog Gr (W. Steenge).

Na de eerste vijf gevallen tussen 1954-85 is deze soort jaarlijks vastgesteld sinds 1988 met twee of drie gevallen per jaar met uitzondering van 1989 (zes, waarvan vijf in één groep) en 1993 (1).

Roodkeelpieper *Anthus cervinus*

1991 31.3 Maasvlakte ZH (S. Tas, M. van Dijk).

Dit geval is extreem vroeg: de andere 37 voorjaarsgevallen van 1980-91 vallen alle in de periode tussen 27.4 en 26.5. Gevallen van deze soort worden niet meer door de CDNA beoordeeld.

Citroenkwikstaart *Motacilla citreola* (0,2,1)

4-5.5 Wilp Gld ad ♂ zomerkleed, f (P. de Vries, J. J. F. J. Jansen *et al.*; de Vries 1995).

De eerste 'twitchable' Citroenkwikstaart. De CDNA

durfde niet te concluderen dat het hier de ondersoort *werae* betrof, omdat de uitbreiding van het broedgebied naar het Westen mogelijk enige intergradatie tussen de ondersoorten *werae* en *citreola* mogelijk maakt.

Noordse Nachtegaal *Luscinia luscinia* (1,23,2)

22-24.5 Amsterdam NH ♂ z g (H. Groot, F. Hieselaar *et al.*). 25.5 West-Terschelling Terschelling Fr ♂ z g (T. Bakker, A. Ouwerkerk).

Blauwborst *Luscinia svecica svecica*

12.5 Rottumeroog Gr ♂ zomerkleed f (W. Steenge). 29.5 De Cocksdorp Texel NH ♂ zomerkleed f (J. van der Laan, P. Gnodde *et al.*; van Dongen *et al.* 1993).

1991 16.5 Rottumerplaat Gr ♂ zomerkleed (D. Lutterop).

Roodborsttapuit *Saxicola torquata maura* (1,15,1)

2.10 Velsen NH eerste-winter f (C. Reijnders, D. J. Moerbeek).

Bonte Tapuit *Oenanthe pleschanka* (0,3,1)

7-8.10 Vlieland Fr ♂ eerste-winter f (W. A. van Splunder *et al.*; van Splunder 1993).

Goudlijster *Zoothera dauma* (9,5,1)

9.4 Breskens Zld f (A. H. Ova, J. Goedbloed, J. M. Walhout *et al.*; Sponselee & Walhout 1993).

Dit is pas de tweede veldwaarneming. Alle andere gevallen betroffen vondsten of vangsten. Stelt U zich de gezichten van de ongeveer tien waarnemers voor, toen zij ontdekten dat de grote lijster die aan kwam vliegen geen Grote Lijster *Turdus viscivorus* was! Er zijn nu 15 gevallen, uit maart (1), april (2), september (4), oktober (7), en december (1).

Graszanger *Cisticola juncidis* (0,87,2)

29.7-17.8 Paal Zld z f (M. Berlijn, E. Sangster; van Dongen *et al.* 1993). 19-21.8 Kloosterzande Zld z f (E. van Boheemen, C. Zuyderduijn, M. van Dijk).

Voor het eerst sinds 1990 verschenen er weer zingende mannetjes op de voormalige broedplaatsen in Zeeland. Van de jaren na 1975 is deze soort niet vastgesteld in de jaren 1986-89 en in 1991-92.

Orpheusspotvogel *Hippolais polyglotta* (0,12,2)

22.5 Rottumeroog Gr ♂ z f (K. van Dijken, E. de Weerd). 14-26.6 Ankeveen ZH ♂ z g (W. J. R. de Wijs).

Baardgrasmus *Sylvia cantillans* (2,17,4)

1.5 Oosterend Terschelling Fr ♂ zomerkleed (J. Rahder). 3.5 Vlieland Fr ad ♂ (W. van der Waal, P. Marcus). 28-30.5 Rottumerplaat Gr ♂ zomerkleed (D. Lutterop, G. Kasemir). 2.6 Texel NH ♂ eerste-zomer (A. Wassink).

Deze soort komt vaak in mini-invasies. Sinds 1980 zijn jaren met meerdere waarnemingen eerder regel dan uitzondering: één geval in de jaren 1982 en 1988, twee gevallen in 1987 en 1992, drie gevallen in 1986, vier in 1993 en vijf in 1983. Slechts één van deze gevallen betrof een ♀, in 1983.

Kleine Zwartkop *Sylvia melanocephala* (0,3,2)

26-29.5 Texel NH tweedejaars ♂ f (A. Wassink *et al.*; Wassink & van den Berg 1993). 30.10-22.11 Lauwersoog Fr ad ♂ f (R. de Lange, S. & I. de Bruin *et al.*; van den Berg 1993).

Het vierde en vijfde geval van deze soort. Het eerste

geval was een overwinterende vogel in Amsterdam van 14.12 1980 - 22.2 1981, het tweede geval betrof een gefotografeerde vogel in de Eemshaven op 13.5 1983 en de derde werd gevangen op Rottumeroog op 19.5 1986. Alle gevallen hebben betrekking op mannetjes.

Sperwergrasmus *Sylvia nisoria*

1992 20.9 Fr Vlieland eerstejaars f (F. Ossendorp, E. B. Ebels).

Gevallen van deze soort worden niet meer door de CDNA beoordeeld.

Grauwe Fitis *Phylloscopus trochiloides* (2,8,2)

9-13.8 Rottumeroog Gr ♂ g (K. van Dijken, W. Steenge). 30.8 Schiermonnikoog Fr eerste-winter ♀ f (A. J. van Loon, C. Schouten; van Dongen *et al.* 1993).

De helft van de gevallen na 1980 komt van Schiermonnikoog en Rottumeroog; ook de andere gevallen komen van plaatsen direct aan de Waddenzee gelegen.

Pallas' Boszanger *Phylloscopus proregulus* (2,49,3)

16-19.10 De Cocksdorp Texel NH (D. J. Moerbeek *et al.*); 18-19.10 De Cocksdorp Texel NH (K. H. Scholten, G. van Aalst *et al.*); 2.11 Texel NH (A. Wassink).

De Dutch-Birding-vogelweek op Texel, daar gehouden in de derde oktoberweek sinds 1986, is duidelijk de beste gelegenheid om deze soort te zien. Vijftien van de 45 gevallen na 1980 werden tijdens deze week vastgesteld.

Bruine Boszanger *Phylloscopus fuscatus* (0,15,0)

1992 31.10 Fr Vlieland (A. Meijer, L. van der Veen *et al.*).

Na het eerste geval in 1978 is deze soort in de jaren 1986-90 dertien keer vastgesteld, maar daarna nog slechts één keer.

Bergfluitser *Phylloscopus bonelli orientalis* (0,3,1)

30.4-1.5 Vlieland Fr ♂ z (W. van der Waal).

Dit is pas het vierde geval van deze ondersoort. De andere waren in 1983 (2) en 1986. Het totaal aantal waarnemingen van deze soort bedraagt 21, waarvan 12 sinds 1980. Alle gevallen van de oostelijke ondersoort waren aan de kust, terwijl gevallen op enige afstand van de kust altijd de westelijke ondersoort *P. b. bonelli* betreffen. De plaats van waarneming is echter niet bepalend; *P. b. bonelli* is namelijk ook wel aan de kust vastgesteld.

Taigaboombkruiper *Certhia familiaris* (5,121,11)

1.10 Bloemendaal NH v f (P. de Nobel). 14-16.10 Oosterschelling Fr twee (A. Schaftenaar, R. de Beer, J. J. Bakhuizen *et al.*; van Dongen *et al.* 1993). 28-29.10 Texel NH (R. F. J. van Beusekom). 24.10-14.12 Lauwersoog Gr f (K. van Dijken, A. van Dijk, R. Winters *et al.*). 29.10 Vlieland Fr (D. J. Moerbeek). 12.11 Schiermonnikoog Fr twee (P. Edelaar, L. Bakker).

Eén van de twee gevallen van 29.3 1992 in Groningen uit het verslag over 1992 was onjuist gedateerd: de datum was 20.3 en het geval is per ongeluk gepubliceerd als aanvaard. Het geval uit 1992 van Terschelling betrof twee vogels, niet één (Wiegant *et al.* 1992). Gevallen na 1.1 1995 zullen niet meer beoordeeld worden door de CDNA. Gevallen van *C. f. macrodactyla* zijn in de opgegeven aantallen opgenomen.

Taigaboombkruiper *Certhia familiaris macrodactyla* (0,0,4)

22.3 Vijlen L, twee, f, g (F. Schepers, M. Berlijn; Sche-

pers 1994), 7-8.8, ten minste twee (P. Vossen, M. van Dijk, C. van der Wardt).

Na een aantal afgewezen gevallen zijn dit de eerste aanvaarde gevallen van deze ondersoort in Nederland. De CDNA heeft besloten dat de vogels als *C. f. macrodactyla* moeten worden beschouwd op grond van hun verspreiding; vogels in aangrenzende delen van België en Duitsland behoren ook tot deze ondersoort. Op foto's van de vogels in Vijlen kon ook een bruinige tint op de flanken worden vastgesteld, welk kenmerk eveneens pleit voor deze ondersoort. Kennelijk is het al enige tijd een regelmatige broedvogel in Nederland (Schepers 1994). In 1995 werden ten minste tien territoria vastgesteld (M. Berlijn pers meded.). Gevallen na 1.1 1995 zullen niet meer beoordeeld worden door de CDNA.

Izabelklauwier *Lanius isabellinus* (0,0,1)

21.10 Texel NH eerste winter f (M. Capello, W. Mahu, E. B. Ebels; Capello *et al.* 1994).

Deze langverwachte nieuwe soort voor Nederland werd laat op de dag ontdekt, waardoor zelfs veel deelnemers aan de Dutch-Birding-vogelweek de vogel niet konden waarnemen. De volgende dag was de vogel gevlogen.

Roodkopklauwier *Lanius senator* (?40,4)

20.5 Paterswolde D (T. & J. Sikkens, E. B. Ebels). 9.6 AW-duinen NH ♀ (D. J. Moerbeek, K. J. Eigenhuis). 4-5.9 Schiermonnikoog Fr juv f (J. de Jong, H. van der Jeugd, I. T. van der Veen *et al.*).

Het geval uit 1992 op de Maasvlakte was op 10-11.5, niet 10-11.6. In de opgegeven aantallen zijn twee gevallen van *L. s. badius* opgenomen (zie onder).

Roodkopklauwier *Lanius senator badius* (0,0,1)

6.6 Voorhout ZH ♂ f (A. W. J. Meijer, W. Remmers-waal; van den Berg 1993).

Een nieuwe ondersoort voor Nederland. Een eerder geval aan de Knardijk in juni 1983 (Blankert & Steinhuis 1983) is nog in behandeling.

Roze Spreeuw *Sturnus roseus* (13,22,1)

16-17.10 Texel NH juv f (T. M. van der Have, van Dongen *et al.* 1993).

Na 1980 is deze soort vrijwel jaarlijks vastgesteld, met uitzondering van 1982 en 1987. In de meeste jaren is er één geval, maar er waren er twee in 1986 en 1988, en vier in 1984.

Witbandkruisbek *Loxia leucoptera* (35,20,1)

27.11-9.1 Baarn U 1994 eerste winter ♂ f (R.F.J. van Beusekom; van Dongen *et al.* 1994).

Dit exemplaar verscheen op exact dezelfde plaats waar er twee werden gezien gedurende de invasie van 1990.

Roodmus *Carpodacus erythrinus* (3,126,-)

1987 30.5 Hooft Terschelling Fr ♂ (K. van Dijk, M. Smith *et al.*); 31.5 West-Terschelling Terschelling, Fr ♂ (P. J. Zumkehr); 31.5, Formerum Terschelling Fr ad ♂ (P. J. Zumkehr); 9.6 West-Terschelling Terschelling Fr ad ♂ (P. J. Zumkehr).

1986 14-17.6 Nieuw-Formerum Terschelling Fr ad ♂ (L. Bot, J. M. Peerenboom, P. J. Zumkehr); 19.6 West-Terschelling Terschelling Frad (P. J. Zumkehr).

1985 7.6 Hooft Terschelling Fr ad ♂ (P. J. Zumkehr).

Af en toe verschijnen er verzoeken in vogeltijdschrif-

ten om waarnemingen van bepaalde soorten, met het doel een artikel over het voorkomen van die soort te schrijven. Tot publikatie van een artikel komt het vervolgens slechts zelden! Deze verzoeken leveren vaak wel niet eerder gepubliceerde waarnemingen op. Deze influx van Roodmussen is het gevolg van een dergelijk verzoek. Deze gevallen benadrukken dat 1987 het jaar van de 'doorbraak' voor de Roodmus in Nederland was: er waren 14 gevallen vóór 1980, 1 in 1980 en 1981, 0 in 1982, 3 in 1983, 1 in 1984 en 1985, 8 in 1986 en vervolgens 39 in 1987, waaronder het eerste broedgeval (Blankert *et al.* 1989). Na 1987 is het aantal door de CDNA aanvaarde gevallen niet langer representatief voor het aantal waargenomen vogels.

Maskergors *Emberiza spodocephala* (0,1,1)

28.10 Schiermonnikoog Fr eerste-winter ♂ v f (A. J. van Loon; Conings & van Loon 1994).

Dit is het tweede geval. Het eerste was op 16.11 1986 en betrof eveneens een onvolwassen ♂ (van Ree & van den Berg 1987).

Bosgors *Emberiza rustica* (6,28,3)

15-22.5 Oosterend Terschelling Fr ♂ zomerkleed f (L. Steijn, H. Blankert *et al.*; van Dongen *et al.* 1993); 28.9 Terschelling Fr (H. P. van der Jeugd, M. Zekhuis, J. van der Laan). 9.11 Spaarnwoude, NH (P. J. Marcus).

Van de 35 gevallen in deze eeuw was deze mei-waarneming pas het zesde voorjaarsgeval. De andere gevallen waren: drie in maart 1921 en elk één in mei 1988 en mei 1989. Het geval van Spaarnwoude is de laatste waarneming ooit in Nederland gedaan.

Dwerggors *Emberiza pusilla* (13,50,1)

10-11.4 Budel-Dorplein, NB ad (H. Vrolijk, W. Poelmans).

Systematische lijst van afgewezen waarnemingen

Deze lijst bevat alle gevallen die niet door de CDNA zijn aanvaard. De meeste gevallen worden afgewezen omdat

de herkenning niet volledig zeker is (vaak vanwege gebrek aan documentatie) of als de vogel tekenen toont van gevangenschap, zoals twijfelachtige ringen, uitzonderlijke slijtage of afwijkend gedrag. Hierbij zijn ook soorten inbegrepen waarvan alle voorouders geacht worden uit gevangenschap te stammen (geïntroduceerde soorten).

Grote Pijlstormvogel *Puffinus gravis* 5.12 Scheveningen ZH (beschrijving onvolledig). **Stormvogeltje** *Hydrobates pelagicus* 15.11 Camperduin NH vier (slechts één vogels werd, onvolledig, beschreven). **Zwarte Ibis** *Plegadis falcinellus* 25.10 Overveen NH (determinatie aanvaard, maar beschouwd als ontsnapt). **Ross' Gans** *Anser rossii* 29.8-1.9 Lauwersmeer Gr (determinatie aanvaard, maar beschouwd als ontsnapt). **Kokardezaagbek** *Mergus cucullatus* 22.11 Brouwersdam ZH (determinatie aanvaard maar wordt beschouwd als ontsnapt). **Aasgier** *Neophron percnopterus* 6.3-14.4 Katlijk, Makkinga en Wijnjewoude Fr (foto's tonen een lichte Buizerd *Buteo buteo*). **Slangenarend** *Circus gallocus* 22.5 Bellingwolde D (Wespendief *Pernis apivorus* en Buizerd niet uitgesloten). **Buizerd** *Buteo buteo vulpinus* 12.12 Kornwerderzand Fr (gebrekkige beschrijving; deze ondersoort is vrijwel onmogelijk in het veld te herkennen). **Steppenkiekendief** *Circus macrourus* 24.4 Knardijk Fl (beschrijving onvolledig, Blauwe Kiekendief *C. cyaneus* wordt niet goed uitgesloten). **Renvogel** *Cursorius cursor* 21.6 Rottumeroog Gr (vliegende vogel die slecht werd gezien). **Amerikaanse / Kleine Goudplevier** *Apricaria dominica / fulva* 12.3 Camperduin NH (beschrijving onvolledig). **Poelsnip** *Gallinago media* 6.12 Westenschouwen Zld (vrijwel geen beschrijving). **Grijze Snip** sp. *Limnodromus* sp. 12.4 Breskens Zld (beschrijving onvolledig, ruiter met witte rug en ingetrokken poten, wat vrij veel voorkomt, niet goed uitgesloten cf. Grant 1983). **Grote Grijze Snip** *Limnodromus scolopaceus* 30.5 Kornwerderzand Fr (gebrekkige beschrijving). **Dunbekmeeuw** *Larus genei* 30.10 Hellegat Zld twee (beschrijving onvolledig; de vogels vlogen langs, zodat sommige belangrijke ken-

Dwerggors (Arnoud B. van den Berg) *Little Bunting* *Emberiza pusilla*

merken zoals de kleur van de naakte delen niet werden gezien; dit is een voorwaarde voor aanvaarding als eerste geval voor Nederland). **Lachmeeuw** *Larus atricilla* 25 & 28.9 Harderwijk Gld (hoewel de vogel werd gefotografeerd (van Dongen *et al.* 1993), beschouwt de CDNA het geval als onvoldoende gedocumenteerd voor een nieuwe soort voor Nederland; de foto's kunnen niet als bewijsmateriaal gelden, omdat ze van matige kwaliteit waren en de beschrijving is niet volledig). **Ringsnavelmeeuw** *Larus delawarensis* 11.4 Alphen a/d Rijn ZH (andere soorten meeuwen *Larus* niet goed uitgesloten). **Geelpootmeeuw** *Larus cachinnans* "omissus" 28.2 IJmuiden NH (de foto's tonen een vogel die inderdaad alle kenmerken van deze ondersoort laat zien, maar het bestaan van de ondersoort zelf is onduidelijk: in Finland worden vogels met deze kenmerken gedetermineerd als Zilvermeeuw *L. argentatus*; alle mogelijke variaties van geheel fletsgele tot vleeskleurige poten komen voor (Harry Lehto *in litt.*). **Kleine Burgemeester** *Larus glaucoides* 30.10 Serooskerke Schouwen Zld onv (beschouwd als leucistische Zilvermeeuw *Larus argentatus*); 24.12 Scheveningen ZH (geen beschrijving). **Dougalls Stern** *Sterna dougallii* 12.4 Terschelling Fr drie (beschrijving onvolledig); 30.4 Vlissingen Zld (de foto toont een vogel die op een Dougalls Stern lijkt, maar het bij nadere bestudering duidelijk niet is; mogelijk betreft het een hybride Dougalls Stern $\times$ Visdief *S. hirundo*, maar voor deze conclusies ontbreken de details). **Ruigpootuil** *Aegolius funereus* 20.4 Kootwijk Gld (gebrekkige beschrijving). **Kortteenleeuwerik** *Calandrella brachydactyla* 22.10 Den Burg, Texel NH (beschrijving voldoende, afgezien van het geluid dat kenmerkend van een andere soort is, maar de CDNA kan niet geloven dat deze vogel niet kon worden teruggevonden door de circa 200 vogelaars die in de onmiddellijke omgeving naar de Isabelklauwier *Lanius isabellinus* aan het zoeken waren). **Roodborsttapuit** *Saxicola torquata maura* 22.10 Terschelling Fr (beschrijving onvolledig). **Blonde Tapuit** *Oenanthe hispanica* 13.4 Den Haag ZH (gebrekkige beschrijving). **Blauwe Rotslijster** *Monticola solitarius* 31.5 Vlissingen Zld (gebrekkige beschrijving, ontsnapte blauwe kooivogel, waarvan heel wat soorten bestaan, niet uitgesloten). **Siberische Lijster** *Zoothera sibirica* 13.4 Rotterdam ZH (vogel werd te kort gezien, minder dan enkele seconden, om aanvaard te worden als tweede voor deze eeuw). **Grauwe Fitit** *Phylloscopus trochiloides* 26.5 Rottumeroog Gr (De CDNA vindt vijf seconden te kort voor positieve determinatie). **Bergfluit** *Phylloscopus bonelli* 22.5 Vlieland Fr (beschrijving onvolledig). **Withalsvliegenvanger** *Ficedula albicollis* 12.4 Steenwijk O (beschrijving door onervaren vogelkenners niet voldoende). **Bruinkopmees** *Parus cinctus* voorjaar, Chaam NB twee (gebrekkige beschrijving; na bezoek door een lid van de CDNA bleek het een paartje Ringmussen *Passer montanus* te betreffen). **Baardgrasmus** *Sylvia cantillans* 22.4 Texel NH (beschrijving onvolledig). **Kleine Klapekster** *Lanius minor* 18.8 Baarn U (gebrekkige beschrijving). **Roodkopklauwier** *Lanius senator* 9.5 Zaltbommel Gld (gebrekkige beschrijving). **Langstaartroodvink** *Uragus sibiricus* 29.5 Terschelling Fr (determinatie aanvaard, maar de CDNA acht het zeer waarschijnlijk dat gevallen van deze soort betrekking hebben op ontsnapte exemplaren; er is veel handel in deze soort). **Geelstuitzanger** *Dendroica coronata* 21-22.11 's-Gravezande ZH (beschrijving ontbeert de details die nodig zijn voor aanvaarding als eerste geval voor Nederland).

1992

Grote Pijlstormvogel *Puffinus gravis* 4.9 Lauwersoog Gr (beschrijving vrij volledig, maar sluit soorten jagers *Stercorarius* niet uit). **Grijze Wouw** *Elanus caeruleus* 24.10 Hazeldonk NB eerstejaars (determinatie aanvaard (foto: zie Lliots & van den Berg 1992) maar de CDNA vindt dat dit geval niet aanvaardbaar is omdat het niet mogelijk was de omstandigheden van de vondst na te gaan; het vinden van een dode vogel op een paar honderd meter van de Belgische grens is betrekkelijk verdacht: zo kan gemakkelijk op een politiebureau toestemming voor een legaal transport verkregen worden voor een elders gevonden (of geschoten) vogel). **Slangenarend** *Circus gallicus* 12.5 Kerk-Avezaath Gld (Wespendief *Pernis apivorus* niet volledig uitgesloten). **Schreeuwarend** *Aquila pomarina* 30.5 Vlieland Fr (beschrijving onvolledig, onderdelen werden niet beschreven). **Dwergarend** *Hieraetus pennatus* 12.9 Doetinchem Gld (beschrijving fout voor deze soort: kennelijk betrof het een Buizerd *Buteo buteo* of Wespendief *Pernis apivorus*). **Grijze Snip** sp. *Limnodromus* sp. 6.11 Keersluisplas Fl (onvolledige beschrijving sluit Rosse Grutto *Limosa lapponica* niet uit). **Poelruiter** *Tringa stagnatilis* 26-27.8 Rhenen Gld (beschrijving onvolledig). **Kleinste Jager** *Stercorarius longicaudus* augustus Maasvlakte ZH (foto's tonen Kleine Jager *S. parasiticus*). **Kleine Burgemeester** *Larus glaucoides* 2.4 Zandvoort NH (geen beschrijving). **Dougalls Stern** *Sterna dougallii* 23.5 Vlissingen Zld (gebrek aan 'tweede blik'). **Forsters Stern** *Sterna forsteri* 5.9 Den Oever NH (beschrijving ontbeert details voor aanvaarding als tweede geval voor Nederland). **Bijeneter** *Merops apiaster* 17.8 Engbertsdijkvenen O (gebrekkige beschrijving). **Gele Kwikstaart** *Motacilla flava feldegg* 20.5 Eemshaven Gr (bovendelen niet beschreven). **Bonte / Blonde Tapuit** *Oenanthe pleschanka* / *hispanica* 3.10 Koudekerke Zld (beschrijving onvolledig; andere soorten tapuit *Oenanthe* niet uitgesloten). **Azuurmees** *Parus cyanus* november Rotterdam twee (gebrekkige beschrijving). **Cirlgors** *Emberiza cirlus* 6.10 Vlieland Fr twee (geen beschrijving). **Bosgors** *Emberiza rustica* 1.10 Schiermonnikoog Fr (gebrekkige beschrijving).

1991

Bairds Strandloper *Calidris bairdii* 22.5 Oudega, Smallingerland Fr drie (beschouwd als Drieteenstrandloper *C. alba*). **Breedbekstrandloper** *Limicola falcinellus* 1.9 Rottumerplaat Gr (gebrekkige beschrijving). **Kleinste Jager** *Stercorarius longicaudus* 18.10 Katwijk ZH (gebrekkige beschrijving). **Kleine Mantelmeeuw** *Larus fuscus fuscus* 13.8 Ubbergen Gld (Kleine Mantelmeeuw *L. f. intermedius* met zeer donkere mantel niet uitgesloten). **Lachstern** *Gelochelidon nilotica* 9.5 Knardijk Fl (geen beschrijving). **Siberische Boompieper** *Anthus hodgsoni* 21.1 IJmuiden NH (beschrijving onjuist voor deze soort). **Roodkeelpieper** *Anthus cervinus* 20-21.9 Griend Fr (slecht gezien, geen geluidsoptname). **Blonde Tapuit** *Oenanthe hispanica* 12.4 Eemshaven Gr (beschrijving onvolledig). **Sperwergrasmus** *Sylvia nisoria* 4.10 Katwijk ZH (beschrijving onvolledig). **Taigaboombkruiper** *Certhia familiaris* 9.10 Schiermonnikoog Fr (beschrijving onvolledig). **Langstaartroodvink** *Uragus sibiricus* 24.10 AW-duinen NH r (determinatie aanvaard; kennelijk was het een ontsnapt exemplaar, want de snavel was misvormd en het ruipatroon was onregel-

matig). **Dwerggors** *Emberiza pusilla* 12.10 Texel NH (beschrijving onvolledig).

1990

Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus* 18.11 Valkenburg ZH (beschrijving onvolledig). **Bastaardarend** *Aquila clanga* 21.5 Valkenburg aan de Geul L (beschrijving onvolledig, sommige delen van het verenkleed werden onvoldoende beschreven). **Giervalk** *Falco rusticolus* 26.2 Zierikzee Zld (beschrijving onvolledig; hybriden van grote soorten valken, welke moeilijk zijn te herkennen, niet goed uitgesloten). **Herdersplevier** *Charadrius pecuarius* 30.4 Den Helder NH (determinatie aanvaard, maar de CDNA is er niet van overtuigd dat de foto in Den Helder is genomen, te oordelen naar het extreem scherpe contrast tussen licht en schaduw en de hoge stand van de zon op de foto, het feit dat de plaats van de foto niet kon worden teruggevonden, en het feit dat sommige grassoorten op de foto wel erg vroeg in bloei zouden staan; toch is de Commissie overtuigd van de integriteit van de fotograaf; kennelijk heeft een niet-te-bevatten verwisseling van fotomateriaal plaatsgevonden; al met al was dit een van de gevallen met de langste circulatie in de geschiedenis van de CDNA). **Langteenstrandloper** *Calidris subminuta* 24.8 Westkapelle Zld (beschrijving onvolledig, ontbeert details en vergelijking met andere strandlopers *Calidris*). **Taigaboombkruiper** *Certhia familiaris* 6.12 Broekmeden O (beschrijving onvolledig). **Witsluitbarmsijs** *Carduelis hornemanni* 8.12 AW-duinen NH (geen vergelijking met Barmsijs *C. flammeus*). **Witkopgors** *Emberiza leucocephala* 29.5 Breskens Zld (beschrijving te gedetailleerd voor een langsvliegende vogel).

1989

Steppenarend *Aquila nipalensis* 28.7 Weert L (gebrekige beschrijving). **Rotskruiper** *Tichodroma muraria* 12.11 Castricum NH (beschrijving wordt niet voldoende geacht voor uitbreiding van het eerste geval voor Nederland: één dag later in Amsterdam).

1985

Gele Kwikstaart *Motacilla flava feldegg* 16.5 Schiermonnikoog Fr (*M. f. thunbergi* niet geheel uitgesloten).

1984

Witruispecht *Dendrocopos leucotos* 28.9 Ede Gld (een aantal kenmerken past goed op een verlaat ruiende juveniele Grote Bonte Specht *Dendrocopos major*).

1982

Geelkoptroepiaal *Xanthocephalus xanthocephalus* 18 & 20.5 Texel NH (beschrijving onvolledig van een soort die bij aanvaarding als ontsnapt zou zijn beschouwd).

1956

Kleine Klapekster *Lanius minor* Hijkenerszand D broedgeval (de CDNA werd opmerkelijk gemaakt op een artikel uit 1957 (De Zwerver in Gods Vrije Natuur 17: 157) dat geïllustreerd was met een foto van de soort bij het nest; volgens de CDNA is het echter niet duide-

lijk of de foto wel bij dat nest is genomen; ook kon het adres van de fotograaf niet achterhaald worden).

Dankwoord De auteurs danken ieder die met hulp en advies bijgedragen heeft bij de totstandkoming van dit verslag. Een deel van de gegeven informatie over vroegere waarnemingen is gebaseerd op Van den Berg & Bosman 1995.

Summary

This annual report of the Dutch rarities committee lists records of rare and scarce birds in The Netherlands in 1993 together with some older ones. The three numbers in parentheses after the species' name refer to the total numbers in 1800-1968, 1968-1992 and 1993, respectively.

The year 1993 produced two new species for The Netherlands, Demoiselle Crane and Isabelline Shrike. Other interesting records include: Griffon Vulture (4th), Booted Eagle (2nd), Baird's Sandpiper (3rd), Ross's Gull (4th), Citrine Wagtail (3rd), Pied Wheatear (4th), Sardinian Warbler (4th and 5th) and Black-faced Bunting (2nd). A new subspecies of the Eurasian Treecreeper *C. f. macrodactyla* appeared to be breeding in small numbers and the first Balearic Woodchat Shrike *L. s. badius* was identified.

Literatuur

- VAN DEN BERG A. B. 1988. Occurrence of North Atlantic Cormorant in the Netherlands. Dutch Birding 10: 186.
- VAN DEN BERG A. B. 1993. WP reports. Dutch Birding 15: 180-185, 275-280.
- VAN DEN BERG A. B. & BOSMAN C. A. W. 1995. Lijst van Nederlandse vogels. Santpoort-Zuid.
- VAN DEN BERG A. B. & COTTAAR F. 1986. Ross' Gans in Noordholland in november-december 1985. Dutch Birding 8: 57-59.
- BERLIJN M. 1991. Jufferkraanvogels bij Asten in augustus-september 1989. Dutch Birding 13: 81-82.
- BLANKERT J. J. & STEINHAUS G. H. 1983. Recente meldingen. Dutch Birding 5: 80-84.
- DE BY R. A. & WINKELMAN J. E. 1988. Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1987. Limosa 61: 163-174.
- DE BY R. A., VAN DEN BERG A. B. & CDNA 1991. Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1989. Limosa 64: 61-68.
- 1992. Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1990. Limosa 65: 137-146.
- CDNA 1993. Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1991. Limosa 66: 153-160.
- CAPELLO M. A., EBELS E. B. & MAHU W. R. L. 1994. Izabelklauwier op Texel in oktober 1993. Dutch Birding 16: 226-229.
- CONINGS A. M. E. & VAN LOON A. J. 1994. Maskergors op Schiermonnikoog in oktober 1993. Dutch Birding 16: 119-121.
- DEES A. J., RUSSER E. P., RUSSER H. R., PRINSEN H. & SNETHLAGE M. 1994. Dwergarenden bij Leersumse Veld in mei 1992 en bij Keersluisplas in april 1993. Dutch Birding 16: 102-105.
- VAN DONGEN R. M., GEBUIS H., DE ROUW P. W. W. & DRIESSENS G. 1993-1994. Recente meldingen.

- Dutch Birding 15: 90-93, 138-141, 186-190, 235-238, 281-286, 16: 36-40.
- VAN IJZENDOORN E. J. & DE HEER P. 1985. Herziening van de Nederlandse Avifaunistische Lijst. *Limosa* 58: 65-72.
- KEIZER R. 1994. Hybride Ringsnaveleend $\times$ Kuifeend bij Abcoude in januari-februari 1993. *Dutch Birding* 16: 12-15.
- KNOLLE P. & BALTEN B. 1993. Blonde Ruiter in Lauwersmeer in juni 1993. *Dutch Birding* 15: 218-220.
- KOMPANJE E. J. O. & POST J. N. J. 1993. Nieuwe vondsten van Russische Strommeeuw in Nederland. *Dutch Birding* 15: 254-258.
- MEININGER P. L. 1993. DB Actueel: Alpengierzwaluw bij Westkapelle. *Dutch Birding* 15: 240.
- MOERBEEK D. J. 1994. Bairds Strandloper bij Julianadorp in juli-augustus 1993. *Dutch Birding* 16: 15-18.
- MOERBEEK D. J., WINKELMAN J. E. & DE HEER P. 1987. Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1985. *Limosa* 60: 21-31.
- LIOSI A. & VAN DEN BERG A. B. 1992. DB Actueel: Grijsze Wouw dood gevonden bij Hazeldonk. *Dutch Birding* 14: 242.
- VAN REE L. & VAN DEN BERG A. B. 1987. Maskergors te Westenschouwen in november 1986. *Dutch Birding* 9: 108-113.
- SANDERS E. & KOPPEJAN T. 1994. Kleine Trap bij Grijpskerke in november-december 1993. *Dutch Birding* 16: 150.
- SCOTT M. 1995. Status and identification of Snow Goose and Ross' Goose. *Birding World* 8: 56-63.
- SCHEPERS F. J. 1994. Taigaboomkruipers in Zuid-Limburg. *Dutch Birding* 16: 221-225.
- VAN SPLUNDER R. 1993. DB Actueel: Bonte Tapuit op Vlieland. *Dutch Birding* 15: 240.
- SPONSELEE R. & WALHOUT J. 1993. DB Actueel: Goudlijster ontregelt trek telling te Breskens. *Dutch Birding* 15: 95.
- STEL H. 1975. Een Alpengierzwaluw *Apus melba* in Nederland. *Limosa* 47: 120-121.
- DE VRIES P. 1995. Citroenkwikstaart bij Wilp in mei 1993. *Dutch Birding* 17: 66-68.
- WIEGANT W. M., STEINHAUS G. H. & CDNA 1994. Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1992. *Limosa* 67: 163-172.

Wim M. Wiegant, Beatrixlaan 2, 6706 AX Wageningen

Gerard H. Steinhaus, Brugakker 11-42, 3704 WC Zeist

CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid

Aanvaard voor opname 30 november 1995

In overleg met het bestuur van de NOU heeft de redactie besloten na het hierboven gepubliceerde overzicht van 1993 geen CDNA-verslagen meer te plaatsen. Door de nauwe band die de laatste jaren bestaat tussen de CDNA en de redactie van *Dutch Birding* is bij publikatie van de verslagen in *Limosa* tegenwoordig geen sprake meer van een originele bijdrage. Daarnaast is de *Limosa*-redactie van mening dat een verslag over zeldzame vogels niet meer zo goed past in de huidige 'niche' van *Limosa* binnen het geheel van de in Nederland uitgegeven vogeltijdschriften.

Er zal gezocht worden naar een passende vervanging voor de CDNA-verslagen; gedacht wordt aan een jaarlijks broedvogelverslag, wat via de SOVON-verslagen van het Broedvogel Monitoring Project en Landelijk Soortonderzoek Broedvogels waarschijnlijk relatief eenvoudig is te realiseren.

Daarnaast zullen de verslagen van de watervogel- en ganzentellingen, die voor wat betreft *Limosa* bij de overgang van IBN naar SOVON enigszins tussen wal en schip zijn geraakt, in zekere vorm terugkeren. De redactie is met het NOU-bestuur van mening dat het opnemen van dergelijke gegevensreeksen helpt de inhoudelijke continuïteit van *Limosa* te waarborgen en de gebruiks- en archiefwaarde van het tijdschrift vergroot.

De redactie